

Twee aan twee uitgezonden

Voorganger: Pastor Wim Vlooswijk
Regenboogkerk Hilversum

Schriftlezing Oude Testament: Jesaja 52:1-6

Schriftlezing Evangelie: Marcus 6: 6b-13

Inleiding

Zonder voorbehoud. Geen reiszak, geen kopergeld. Wel toegerust met 'macht' over onreine geesten. Worden wij op dezelfde wijze gezonden? Wat zijn onze onreine geesten? En hebben wij macht over hen? Welk stof schudden wij van onze voeten?

Overweging

Er was een tijd dat missionarissen en zendelingen er op uittrokken om mensen te bekeren en tot geloof te brengen. De heidense rituelen en gebruiken waren ons christenen een gruwel, en moesten zo snel mogelijk worden afgeschaft. later werd daar gelukkig wat genuanceerder over gedacht.

Nog niet zo heel lang geleden werden in Canada kinderen van Indianen gedwongen naar kostscholen gestuurd om in hen de heidense cultuur uit te bannen en hen op te voeden in het ware geloof. Dat veel van deze kinderen onder slechte omstandigheden stierven en naamloos begraven werden, dat komt in deze tijd eindelijk en pijnlijk boven water. Op schokkende wijze wordt duidelijk waar onze bekeringsdrang toe kan leiden.

Vanuit een soort van gevoel van superioriteit van ons christelijk geloof werden oude – zogenaamd heidense tradities – de kop ingedrukt. Terecht vragen de afstammelingen van indertijd tot slaaf gemaakte mensen zich af, wat de witte mensen met hun Afrikaanse 'roots' hebben gedaan. Dit des te meer, omdat veel zwarte en gekleurde mensen feitelijk nog steeds te maken hebben met discriminatie en achterstelling.

Tegen die achtergrond is het goed om opnieuw te kijken naar de opdracht van Jezus aan de twaalf om er op uit te gaan en de blijde boodschap te verkondigen. Hoe bevrijdend is deze boodschap? Ik wil met u nadenken over een viertal elementen die in dit Bijbelverhaal er uit springen.

Twee aan twee.

De leerlingen worden niet apart uitgezonden, zoals wij in onze individualistische tijd zouden kunnen denken. Een opdracht aan een ieder om er individueel op uit te gaan en bevrijding te verkondigen. Hij zendt hen twee aan twee. Dat begrip twee aan twee kom je tegen in het verhaal van de zondvloed. De dieren komen twee aan twee, om uiteindelijk de schepping te behouden. Dan denk je aan mannetje – vrouwtje. Schepselen die elkaars tegenover zijn, zoals bij de schepping ook de mens in de andere mens een tegenover krijgt.

Voor zover we weten waren de apostelen allemaal mannen, dus als zij 2 aan twee worden uitgezonden, dan gaat het niet over mannen en vrouwen, maar om het besef dat om vruchtbaar te zijn mensen elkaars hulp en tegenover kunnen zijn. Wat mensen behoedt voor het maar monomaan doorgaan en mensen behoedt voor doordraverij die vaak ten koste gaat van de ander.

Ook als er elders in het evangelie van Lucas sprake is van de 72 die worden uitgezonden, gaan ook zij twee aan twee.

Geloven en geloof verkondigen doe je niet in je eentje. Maar geloven en geloof verkondigen doe je ook niet enkel met mensen die zijn zoals jij. Er is de neiging om je aan te sluiten bij gelijkgestemden, mensen die precies zo denken als jij, maar bij geloofsverkondiging is dat misschien wel een valkuil. En misschien moet je dit twee aan twee wel uitleggen als een oproep tot dialoog, tot openheid en diversiteit.

Macht over de onreine geesten.

Van Jezus wordt gezegd dat Hij onreine geesten uitdreef. We denken dan aan mensen die in de ban zijn van demonen. Misschien zijn dat in die tijd ook wel geestesziekten, die mensen heen en weer slingeren en die als duivels kunnen worden ervaren. Maar ook verslavingen die mensen afhouden van een menswaardig sociaal bestaan kunnen als onreine geesten worden gezien.

Onderdeel van de leer van Jezus en van zijn rondgang door Galilea is dat Hij Gods bevrijdende en genezende nabijheid doet beleven, waardoor mensen zich gezien en bevrijd weten.

Als Jezus zijn apostelen er op uitstuurt geeft Hij ze diezelfde heilzame kracht mee, die is in Hem. Als zij onder mensen zullen komen, zullen mensen in hen dezelfde bevrijdende kracht ervaren. Deel van het geloof in Jezus is dat die bevrijdende kracht van het Koninkrijk Gods niet beperkt blijft tot Zijn handelen, maar onderdeel is van de zending van zijn leerlingen.

[er wordt niet gesproken over een handoplegging; maar ik kan me zo voorstellen dat Jezus hen de handen oplegt en dat zij met zijn kracht daarna op weg zijn gegaan. In ieder geval is het zo dat als je in deze tijd een zending krijgt in de Kerk, dat een gebaar als de handoplegging jou doet beseffen dat je niet op eigen kracht alleen zult handelen, maar dat je kracht mee krijgt. Zo intens als bij een handoplegging moeten de leerlingen deze zending hebben beleefd.]

Geen voedsel, geen reiszak, geen kopergeld.

Wij mensen zijn best bereid om ons in te zetten voor een goede zaak. Kijk maar eens hoeveel kerkmensen zich als vrijwilliger inzetten in de samenleving. En van die inzet wordt de samenleving ongetwijfeld beter. Maar als de apostelen gezonden worden vraagt Jezus van hen meer dan goede wil. Hij vraagt hen helemaal. Geldt dat ook voor ons? Als ik naar mezelf kijk dan zet ik me voor veel zaken in. Maar tegelijkertijd heb ik ook een stukje zekerheid ingebouwd.

In de oproep om geen voedsel en geen reiszak of geld mee te nemen beleef ik een oproep om er helemaal te zijn. Met open handen, in totale kwetsbaarheid.

In volledig vertrouwen dat pas door zichzelf te geven nieuw leven wordt ontvangen. Eigenlijk is dat ook wat Jezus zelf ten einde toe heeft gedaan: zichzelf uit handen geven in vertrouwen op zijn hemelse Vader.

Hoe moeilijk is dat voor mensen in onze tijd, die meer dan ooit hun leven gepland hebben en maatschappelijke zekerheid nastreven.

Wil het evangelie misschien zeggen, dat waar mensen hun eigen bevoorrechte plek niet willen opgeven, dat Koninkrijk van God nooit kan aanbreken?

En is het niet juist daar waar mensen zich laten raken door de nood van medemensen, dat er nieuwe verhoudingen ontstaan en er iets doorbreekt van die beloofde wereld van God?

Schudt het stof van uw voeten

En als ondanks alle volledige inzet mensen stuiten op de hardheid van de wereld, hoe gaat het dan verder? Er staat me bij dat ergens in het evangelie de apostelen vragen aan Jezus of ze over iemand die hen vijandig gezind is niet het vuur van de hemel moeten afsmeeken. En dat Jezus dan antwoordt dat ze dat niet moeten doen. [na de dienst wezen gemeenteleden me er op dat de bedoelde tekst te vinden is in Lucas 9: 54, over de Samaritanen die Jezus niet willen ontvangen omdat Jeruzalem zijn reisdoel is]

De vraag die hier wordt gesteld is: hoe ga je om met weerstand? Hoe reageer je als de wereld niet ontvankelijk blijkt voor de boodschap? En dan is daar dat woord, dat we ook hoorden bij Jesaja: schudt dan het stof van je voeten en ga verder. Het stof staat voor onreinheid, voor onrecht. Dat stof ligt niet alleen bij die onwillige wereld. De neiging is om de nood van de wereld alleen in de schoenen te schuiven van kwade werelddrachten, van de mensen die alleen uit zijn op hun eigen voordeel, van de onrechtvaardige economische systemen die de kloof tussen arm en rijk in stand houden. Als de schuld helemaal ligt bij de onwillige ander, dan lijkt het of jij er part nog deel aan hebt.

Maar bij het afschudden van het stof van je voeten gaat het ook om het stof dat aan je eigen voeten kleeft. Het stof van de berusting en het ongeloof dat zegt dat elke goede daad een druppel is op een gloeiende plaat, het stof dat ons doet zeggen dat het allemaal vechten tegen de bierkaai is.

Maar Jezus zegt: "Schudt in die omstandigheden het stof dat ook aan jouw eigen voeten kleeft af en ga en ga waar het bevrijdende woord wel ontvangen wordt. Het afschudden van het stof is daarmee een soort van opstanding en een getuigenis tegen de ander, die in het kwaad volhardt.

En het evangelie meldt dat als de twaalf dat doen, dat dan de tekens van Gods koninkrijk zichtbaar worden. Met andere woorden: zij ontdekken dat het werkt.

Zij dreven – net als Jezus – demonen uit, zij zalfden veel zieken met olie en zij genazen hen.

Het evangelie van de zending van de twaalf is één grote verkondiging van geloof in de weg van de kwetsbaarheid. Alle pogingen om langs de weg van de macht het evangelie te verspreiden zijn gedoemd om te mislukken.

In onze samenleving heeft de Kerk het grootste stuk van haar aanzien en macht verloren. Velen betreuren dat. Natuurlijk betekent dit dat je als kerken niet meer de invloed hebt op de morele standaards in de samenleving. En daardoor kan het gebeuren dat er wetgeving komt, die tegen christelijke grondwaarden ingaan. Maar tegelijkertijd is er door die kwetsbare positie de mogelijkheid om te getuigen en hoop te brengen. En die hoop bestaat vooral in een blijvende diaconale inzet in onze samenleving. Een diaconale inzet, waarbij gelovige mensen zich laten raken door mensen die op zoek zijn naar recht en een waardig menselijk leven. Een diaconale inzet die zich niet laat afschrikken door de hardheid van de wereld, maar die gedragen door Gods belofte bezig is met mensen te helen en die bereid is de wonderen van het Koninkrijk van God te zien.

En als gelovigen samenkomen dan is dat telkens weer een gebed om kracht, maar ook een vieren dat het kan en dat wat God zaait vrucht draagt.

In Jezus Naam. Amen.